

Sygn.akt III AUa 860/15, III AUz 66/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Piotr Prusinowski (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Elżbieta Rosłoń

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 lutego 2016 r. w B.

sprawy z odwołania B. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji wnioskodawczyni B. W. oraz zażalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 8 maja 2015 r. sygn. akt III U 764/14

I. **oddala apelację,**

II. **uchyla pkt III zaskarżonego wyroku,**

III. **zasądza od B. W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.**

Sygn akt III AUa 860/15

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 26 listopada 2013r. ustalił B. W. wartość kapitału początkowego na dzień 1.01.1999r. w kwocie 107.871,17 zł.

Decyzją natomiast z dnia 18.09.2014r. przeliczył wysokość emerytury B. W. od dnia 1.09.2014r. W związku z tym wskazał, że emeryturę ustaloną w kwocie 2222,24 zł zwiększa się o kwotę wynikającą z podzielnia składek zewidencjonowanych na koncie po dniu ponownego ustalenia wysokości emerytury do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, z uwzględnieniem ich waloryzacji, przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku B. W. w dniu złożenia wniosku o przeliczenie emerytury 17.09.2014r. Emerytura więc B. W., przy kwocie składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 1612,36 zł, po ponownym ustaleniu jej wysokości, wynosi 2215,73 zł+ ((...),36/247,60) kwotę 2222,24 zł miesięcznie brutto.

W odwołaniu od decyzji o przeliczeniu wysokości emerytury B. W. wskazała tylko, iż stosowne dokumenty do przeliczenia emerytury złożyła osobiście w ZUS w S. dnia 3.04.2014r. i na miejscu wypełniając wniosek wprowadzono ją w błąd przy wybieraniu opcji. Prosi więc o przywrócenie przeliczenia emerytury od dnia 1.04.2014r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 26.11.2013r. o ponownym ustaleniu kapitału początkowego i o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 18.09.2014r. o przeliczeniu wysokości emerytury od dnia 1.09.2014r.

Wnosząc o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 26.11.2013r. wskazał, iż odwołująca się B. W. zaskarżyła tą decyzję w dniu 30.10.2014r., tj. ze znacznym i nieuzasadnionym przekroczeniem terminu do zaskarżenia decyzji. Zgodnie bowiem z przepisem art. 477⁹ § 1 k.p.c. odwołanie od decyzji organów rentowych wnosi się na piśmie do organu, który wydał decyzję lub do protokołu sporządzonego przez ten organ, w terminie miesiąca od doręczenia odpisu decyzji.

Wnosząc natomiast o oddalenie odwołania od decyzji z dnia 18.09.2014r. o przeliczenie wysokości emerytury podał, że z akt sprawy wynika, iż w dniu 17.09.2014r. odwołująca się złożyła wniosek o doliczenie składek na ubezpieczenie emerytalne z tytułu zatrudnienia w roku 2014. Z przedłożonego świadectwa pracy wynika zaś, iż w dniu 31.03.2014r. rozwiązała stosunek pracy. Zgodnie z art. 133 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu. Wobec powyższego organ rentowy przeliczył wysokość emerytury od dnia 1.09.2014r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku o uwzględnienie składek emerytalnych za 2014r. Organ rentowy dodatkowo podniósł, iż brak jest podstaw do przeliczenia wysokości emerytury do dnia 1.04.2014r., ponieważ w dniu 3.04.2014r. odwołująca złożyła wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury poprzez doliczenie okresów składkowych i przeliczenie podstawy wymiaru.

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 8 maja 2015 r. oddalił odwołanie od decyzji z dnia 18 września 2014r. znak (...); odrzucił odwołanie od decyzji z dnia 26 listopada 2013r. znak (...)–2008; wniosek B. W. z odwołania o przeliczenie kapitału początkowego przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B..

Sąd pierwszej instancji odnosząc się do decyzji z dnia 26.11.2013r. stwierdził, że zostało ono złożone po terminie. Odwołanie od decyzji organu rentowego wnosi się, zgodnie z art. 477⁹ § 1 kpc, w terminie miesiąca od doręczenia decyzji, złożone zaś po terminie, stosownie do art. 477⁹ § 3 kpc, sąd odrzuci, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się. W ocenie Sądu Okręgowego w żadnej mierze nie można przyjąć, że przekroczenie terminu do złożenia odwołania nie było nadmierne. Upłynęło bowiem od czasu doręczenia decyzji o ustaleniu wartości kapitału początkowego rok czasu, a wnioskodawczyni nie wskazała na występujące niezależne przyczyny opóźnienia. Stąd odwołanie od decyzji z dnia 25.11.2013r. w zakresie ustalenia wartości kapitału początkowego musiało podlegać odrzuceniu.

W ocenie Sądu pierwszej instancji skoro odwołująca się domagała się przeliczenia kapitału początkowego to takie jej odwołanie należało potraktować jako nowy wniosek o przeliczenie wartości kapitału początkowego i przekazać Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych do rozpoznania. Sąd wskazał na art. 477¹⁰ § 2 kpc, który stanowi, że jeżeli ubezpieczony zgłosił nowe żądanie, dotychczas nie rozpoznane przez organ rentowy, sąd przyjmuje to żądanie do protokołu i przekazuje go do rozpoznania organowi rentowemu.

Odnosząc się do odwołania złożonego od decyzji z dnia 1 kwietnia 2014 r., dotyczącej ustalenia wartości emerytury, zdaniem Sadu Okręgowego podlegało ono oddaleniu, gdyż – jak wynika z opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości i finansów (...) – wysokość emerytury uległaby podwyższeniu tylko wówczas gdyby została ustalona wyższa wartość kapitału początkowego. Przy przyjęciu natomiast wartości kapitału z decyzji z dnia 26.11.2013r.

wysokość emerytury odwołującej się została ustalona prawidłowo. Organ rentowy orzekł zatem prawidłowo o wysokości emerytury w zaskarżonej decyzji z dnia 18.09.2014r. Nie można też było przeliczyć wysokości emerytury odwołującej się od dnia 1.04.2014r., gdyż - jak to już wskazał organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie – zgodnie z art. 133 ust. 1 z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) w razie ponownego ustalenia przez organ rentowy prawa do świadczeń lub ich wysokości, przyznane lub podwyższone świadczenia wypłaca się, poczynając od miesiąca, w którym powstało prawo do tych świadczeń lub do ich podwyższenia, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy lub wydano decyzję z urzędu. Powołanie się natomiast odwołującej się na błędne pouczenie z dnia 3.04.2014r. nie ma żadnego uzasadnienia w sprawie.

Apelacje złożyła wnioskodawczyni B. W..

Zaskarżyła wyrok w całości (za wyjątkiem rozstrzygnięcia o przekazaniu wniosku do organu rentowego), zarzucając mu:

I. Naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy:

- błędne ustalenia faktyczne polegające na stwierdzeniu, że to zainteresowany ma bezwzględnie znać przepisy i umieć je interpretować w szczegółach, nie uwzględnienie treści pism procesowych o prawach nabytych do wcześniejszej emerytury, pominięcie korzystnej opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości i finansów (...) z dnia 04 lutego 2015 roku;

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. przez uznanie za bezwarunkowe i wiarygodne jedynie stanowisko ZUS, pominięcie istotnej części materiału dowodowego, brak wszechstronnej jego oceny, z naruszeniem zasady swobodnej oceny dowodów, w szczególności pominięcie okoliczności, iż wnioskodawczyni nie składała wniosku o wcześniejszą emeryturę, a tym samym nie wypowiedziała się co do sposobu jej liczenia, co skutkowało odebraniem mi prawa wyboru do obliczenia wcześniejszej emerytury, w wyniku czego ustalono emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym w części stażowej w zaniżonej wysokości;

- naruszenie art. 477⁹ § 3 k.p.c. przez jego błędne zastosowanie polegające na odrzuceniu odwołania od decyzji z dnia 26.11.2013r, podczas gdy intencją wnioskodawczyni było wzruszenie ostatecznej decyzji organu rentowego o przeliczeniu emerytury, zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353ze zm.) a nie złożenie odwołania od w/w decyzji jak przyjął Sąd I instancji. Jednocześnie ubezpieczona wniosła o usprawiedliwienie przekroczenia terminu zaskarżenia decyzji z dnia 26.11.2013 roku z ważnych powodów zawodowych, osobistych i rodzinnych,

- naruszenie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w zw. z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004 r. Nr 39poz. 353ze zm.) poprzez niezastosowanie, polegające na tym, iż Sąd I instancji winien zmienić zaskarżoną decyzję z 18.09.2014 roku i orzec co do istoty sprawy.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 21 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004 Nr 39 poz. 353 ze zm.) poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy zachowałem uprawnienie do obliczenia wcześniejszej emerytury zgodnie z możliwością przewidzianą w tym artykule - tj. od nowej podstawy wymiaru, a więc obliczonej od kwoty bazowej z daty wniosku o emeryturę, co wpłynęło negatywnie na wysokość świadczenia ustalonego zaskarżoną decyzją,

- art. 21 ust 1 pkt 1 w zw. z art. 21 ust. 2 pkt 1, art. 53 ust. 3, art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2004 r. Nr 39poz. 353ze zm.) przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, iż według aktualnej kwoty bazowej można było obliczyć tylko tzw. część socjalną emerytury

oraz stwierdzenie, iż organ rentowy ustalił właściwą podstawę wymiaru i wysokość świadczenia przysługującego wnioskodawcy.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie emerytury od dnia 01.04.2014 r. w wysokości brutto 2672,64 zł (jak to wyliczyła biegła sądowa).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł zażalenie na postanowienie zawarte w pkt 3 wyroku.

Zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie przepisu art. 477¹⁰ §2 k.p.c. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie w niniejszej sprawie skutkujące potraktowaniem sformułowanego w odrzuconym odwołaniu od decyzji z dnia 26.11.2013r. znak: (...)–2008 wniosku odwołującej się w przedmiocie zmiany zaskarżonej decyzji w przedmiocie przeliczenia przez organ rentowy wysokości kapitału początkowego jako nowego, nie rozpoznanego przez organ rentowy żądania przeliczenia kapitału początkowego i przekazanie go do rozpoznania organowi rentowemu.

Kierując się wskazanym zarzutem organ rentowy wniósł o uchylenie postanowienia.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie jest zasadna.

Wniosek ten staje się zrozumiały po uwzględnieniu przebiegu postępowania. Zostało ono zainicjowane wnioskiem z dnia 17 września 2014 r., w którym ubezpieczona domagała się „doliczenia składek zaewidencjonowanych na koncie z tytułu zatrudnienia w roku 2014”. Zakres ten stał się punktem wyjścia dla organu rentowego, który wypowiedział się w decyzji z dnia 18 września 2014 r., przeliczając emeryturę zgodnie z żądaniem od dnia 1 września 2014 r. Wnioskodawczyni nie zgodził się z przedmiotową decyzją, domagając się w odwołaniu przeliczenia emerytury od dnia 1 kwietnia 2014 r. Dopiero na skutek opinii biegłej wnioskodawczyni w piśmie procesowym z dnia 17 lutego 2015 r. wystąpiła z nowym żądaniem, niewyartykułowanym wcześniej, o przyznanie emerytury wyliczonej według „starych zasad” (art 53 ustawy emerytalnej). Oznacza to, że wnioskodawczyni dopiero w trakcie postępowania przed sądem wystąpiła z nowym, nie zgłaszanym wcześniej żądaniem, które nie koresponduje z pierwotnym wnioskiem i decyzją stanowiącą odpowiedź na żądanie strony.

Rozbieżność ta ma znaczenie z co najmniej dwóch powodów. Po pierwsze, zarzuty apelacji (dotyczące prawa materialnego i procesowego) sprowadzają się wyłącznie do żądania przyznania „wcześniejszej emerytury”, liczonej według starych zasad. Po drugie, proponowane przez apelującą rozwiązanie nie jest możliwe w niniejszym postępowaniu. Ustawodawca zestawiając odmienne rodzaje postępowań (administracyjne i sądowe), przypisał sądowi funkcję kontrolną nad wcześniejszym rozstrzygnięciem organu rentowego. Z punktu widzenia tego organu dochodzi do przekształcenia jego roli, z podmiotu decyzyjnego (postępowanie administracyjne), na pozycję jednej ze stron (postępowanie sądowe). Istotą postępowania w tej kategorii spraw jest w konsekwencji konieczność zachowania swoistej instancyjności. W pierwszej kolejności wniosek ubezpieczonego jest oceniany przez organ rentowy, a dopiero następnie podlega kontroli sądu. Sekwencja ta zmusza do podkreślenia, że postępowanie sądowe ma charakter wtórny do pierwotnego trybu postępowania przed organem rentowym. W rezultacie sąd nie może we własnym zakresie ustalać sytuacji prawnej ubezpieczonych (B. Wagner, Postępowanie w sprawach emerytalno – rentowych, Gdańskie Studia Prawnicze 2000, t. VI, pod red. U. Jackowiak, s.141). Kontrolna rola sądu powinna korespondować z zakresem rozstrzygnięcia dokonanego w decyzji administracyjnej. Organ rentowy dokonując oceny odnosi się do aktualnego stanu prawnego oraz bierze pod uwagę znany stan faktyczny i dowodowy. Wskazane okoliczności identyfikują decyzję organu rentowego. Rola kontrolna sądu koncentruje się na ocenie stanu rzeczy stanowiącej podstawę wydanej wcześniej decyzji. Jednocześnie należy podkreślić, że postępowanie przed sądem ma charakter rozpoznawczy. Sąd nie ma uprawnień kasatoryjnych (poza nielicznymi wyjątkami), co oznacza odejście od bezpośredniej kontroli sądowej decyzji rentowych (K. Kolasiński, Rozpoznawanie spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, Warszawa 1989, s. 116). Zasadniczym celem postępowania przed sądem jest merytoryczne rozstrzygnięcie o żądaniach strony, co do których powstał spór (wyrok SN z 10.05.1996 r., II URN 1/96, OSNAPIUS 1996, nr 21, poz. 324). Występowanie, w postępowaniu sądowym w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, funkcji kontrolnej i rozpoznawczej implikuje

konieczność rozważenia ich wpływu na rozstrzygnięcie sądowe. Pierwsza funkcja została ograniczona jedynie do materialnoprawnej oceny legalności decyzji administracyjnej. Druga została zdeterminowana przedmiotem i zakresem decyzji organu rentowego. W rezultacie postępowanie sądowe względem postępowania administracyjnego jest z jednej strony jego kontynuacją, zaś z drugiej nie można pominąć jego odrębności. Funkcja rozpoznawcza postępowania sądowego zawiera w sobie element odrębności i niezależności od wcześniejszego rozstrzygnięcia organu rentowego. W tym ujęciu należy również wskazać na odwoławczy charakter postępowania sądowego w sprawach z zakresu ubezpieczenia społecznego.

W judykaturze kwestia tego, że w sprawie z odwołania od decyzji organu rentowego treść tejże decyzji wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu - zasadniczo - nie budzi wątpliwości (zob. postanowienie SN z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000, nr 15 poz. 601; postanowienie SN z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831; postanowienie SN z dnia 2 marca 2011 r., II UZ 1/11, LEX nr 844747; postanowienie SN z dnia 10 marca 2011 r., III UZ 1/11, LEX nr 846597; postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 2011 r., III UZ 17/11, LEX nr 1422061; postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2012 r., I UK 310/11, LEX nr 1215418 oraz postanowienie SN z dnia 22 lutego 2012 r., II UK 275/11, LEX nr 1215286; wyrok SN z dnia 6 września 2000 r., II UKN 685/99, OSNAPiUS 2002, nr 5, poz. 121; wyrok SN z dnia 23 kwietnia 2010 r., II UK 309/09, LEX nr 604210; wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2011 r., I UK 357/10, LEX nr 863946 oraz wyrok SN z dnia 26 maja 2011 r., II UK 360/10, LEX nr 901610; wyrok SA w Lublinie z dnia 12 września 2012 r., III AUa 683/12, LEX nr 1217726; wyrok SA w Lublinie z dnia 16 stycznia 2013 r., III AUa 1067/12, LEX nr 1254421; wyrok SA w Lublinie z dnia 24 stycznia 2013 r., III AUa 1084/12, LEX nr 1254423 oraz wyrok SA w Lublinie z dnia 25 lutego 2014 r., III AUa 821/13, LEX nr 1438090; wyrok SA w Rzeszowie z dnia 17 stycznia 2013 r., III AUa 1021/12, LEX nr 1281006; wyrok SA w Rzeszowie z dnia 13 marca 2013 r., III AUa 1261/12, LEX nr 1292827 oraz wyrok SA w Rzeszowie z dnia 25 czerwca 2013 r., III AUa 296/13, LEX nr 1342367; wyrok SA w Łodzi z dnia 16 kwietnia 2013 r., III AUa 1347/12, LEX nr 1312042 oraz wyrok SA w Łodzi z dnia 9 maja 2013 r., III AUa 1128/12, LEX nr 1322497; wyrok SA w Warszawie z dnia 6 marca 2013 r., III AUa 2535/12, LEX nr 1306075; wyrok SA w Poznaniu z dnia 7 marca 2013 r., III AUa 1237/12, LEX nr 1306029; wyrok SA w Białymstoku z dnia 9 października 2013 r., III AUa 422/13, LEX nr 1378613).

Wskazane okoliczności przekonują, że w sprawie nie doszło do uchybienia wskazanych w apelacji przepisów prawa procesowego i materialnego. Sąd pierwszej instancji był związany zakresem spornym wyznaczonym przez wniosek ubezpieczonej z dnia 17 września 2014 r. i rozstrzygnięcie zawarte w zaskarżonej decyzji z dnia 18 września 2014 r. Czynności te nie odnosiły się do prawa do „wcześniejszej emerytury”, dotyczyły wyłącznie doliczenia składek zaewidencjonowanych z tytułu zatrudnienia w roku 2014 r. Oznacza to, że w ramach tak zdefiniowanego przedmiotu procedowania, tak Sąd pierwszej, jak i drugiej instancji, nie były władne do zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania ubezpieczonej żadanego przez nią świadczenia (w postulowanej wysokości). Żądane świadczenie stanowi w istocie odmienną rodzajowo należność, tymczasem przyznana wnioskodawczyni emerytura, przeliczona w zaskarżonej decyzji, ma swoje oparcie w art 183 ust 1 ustawy emerytalnej, czyli została obliczona w sposób „mieszany”, w części według reguł określonych w art 53 ustawy, w części na zasadzie art 26 ustawy. Apelująca zmierza do zmiany tego układu, przez przyznanie świadczenia w całości obliczonego według zasad określonych w art 53 ustawy. Mając na uwadze poprzednie rozważania staje się jasne, że zabieg ten nie był dotychczas rozważany przez organ rentowy, co oznacza, iż nie może stać się przedmiotem oceny w kontrolnym postępowaniu sądowym.

Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, zgodnie z którym odwołanie od decyzji z dnia 26.11.2013 r. zostało złożone po terminie i nie może zostać merytorycznie rozpoznane. Nie ma również podstaw, co prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy, aby przeliczenie dotychczas pobieranej emerytury nastąpiło od dnia 1 kwietnia 2014 r. Według reguły wyrażonej w art. 129 ust 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS świadczenie wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek. W rezultacie skoro wniosek o „doliczenie składek zaewidencjonowanych na koncie z tytułu zatrudnienia w roku 2014” został złożony we wrześniu 2014 r. to jasne jest, że uwzględnienie tej okoliczności możliwe jest dopiero od dnia 1 września 2014 r., co znalazło wyraz w zaskarżonej decyzji.

Kierując się przedstawionymi wskazaniem Sąd Apelacyjny zgodnie z art 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji, a według art 98 k.p.c. rozstrzygnął o kosztach procesu.

Zasadne jest natomiast zażalenie organu rentowego. Rację ma organ rentowy, że zastosowanie art 477¹⁰ § 2 k.p.c. może mieć zastosowanie tylko wówczas, gdy ubezpieczony w wyraźny i klarowny sposób złoży nowe żądanie, przy czym nie ma wątpliwości co do jego kierunku i kształtu. W przedmiotowej sprawie z zachowania ubezpieczonej nie można wyinterpretować woli, a przede wszystkim sposobu, w jaki „domagała się” ona przeliczenia kapitału początkowego. Analizując apelację i wcześniejsze jej pisma można nabrać przekonania, że wysokość kapitału początkowego nie była czynnikiem, w którym ubezpieczona pokładała nadzieję na zwiększenie świadczenia. W rezultacie nie zachodziły przyczyny do skorzystania przez Sąd ze wspomnianego przepisu.

Dlatego zgodnie z art 397 § 2 k.p.c. w związku z art 386 § 1 k.p.c. orzeczono jak w pkt II wyroku.